

XI/1978
12.1-12

Vuharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENIJA GRADEC - GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA N. SOL. O.

LETO XI - STEVILKA 1

JANUAR 1978

POŠTNA PLAČANA

56 16/2001

DELO DRUŽBENO POLITIČNIH ORGANIZACIJ ŠE VEČ PRIZADEVNOSTI

V naši praksi je tako, da moramo znova in znova preverjati, kaj smo naredili in kako smo naredili.

Tudi z delom naših družbenopolitičnih organizacij je tako, da morajo vsake toliko časa kritično analizirati svoje delo: ugotoviti dobre in slabe strani svojega delovanja ter si zastaviti pot za v bodoče.

Ob koncu leta 1977 je poteklo mandatno obdobje svetu ZKS »LESNE«. Obdobje v katerem je v naši družbeni stvarnosti prišlo do mnogih sprememb; sprejeli smo zakon o združenem delu, ki je

in bo temeljito spremenil naše dosedanje delo, predvsem pa našo miselnost, je tudi doba, ko smo dolžni ugotoviti, kaj smo storili, da bi resnično zaživel delegatski odnosi. To smo opravili člani ZKS »LESNE« na volilnih konferencah osnovnih organizacij ZKS in na volilni konferenci sveta Zveze komunistov, ki je bila 19. XII. 1977.

Kaj lahko ugotovimo iz poročila, ki ga je podal sekretar sveta ZKS »LESNE« tov. Ivan Ogriz?

V poročilu o delu članov Zveze komunistov v »LESNI« so zajeta najbolj aktualna družbenopolitična in družbenoekonomska vprašanja, skratka vse tisto, kar zadeva vsakodnevno življenje delovnih ljudi. Poleg kritične ocene zajema poročilo analizo dela osnovnih organizacij ZKS, s katero je sekretar poizkušal izpostaviti vprašanja oz. področja, ki so bila v preteklem mandatnem obdobju premalo obdelana.

Področja dela OOOZKS so bila obravnavana po naslednjih poglavjih: organiziranost ZKS »LESNE«, uresničevanje zakona o združenem delu, vloga Zveze komunistov pri urejanju dohodkovnih odnosov, vsklajevanje samoupravnih splošnih aktov z zakonom o združenem delu, pregled prizadevanj v naporih za stabilnejše gospodarjenje, analiza odnosov med TOZD in DSSS, ocena družbenopolitične aktivnosti komunistov, kadrovska politika, informiranje v »LESNI«, delo odbora za ljudsko obrambo in narodno zaščito, idejnopolitično usposabljanje članov ZK in delo delegacij v samoupravnih interesnih skupnostih.

Po poročilu sekretarja se je razvila živahna razprava, v kateri so člani sveta ZKS »LESNE« posebej obravnavali vprašanja go-

BERETE LAHKO:

— Delo družbenopolitičnih organizacij: ŠE VEČ PRIZADEVNOSTI, VLOGA ZVEZE KOMUNISTOV PRI UREJANJU DOHODKOVNIH ODNOSOV V LESNI IN ŠIRŠI REPRODUKCIJSKI CELOTI
— Delo organov upravljanja: OBRAVNAVALI IN SKLEPALI SO
— Varstvo pri delu: KDAJ BOMO DELALI VARNO DELO S TRAKTORJI V GOZDU
— Predlog izhodišč za oblikovanje odkupnih cen za les
— Ob kamionski česti (II. del)
— Novice in dogodki iz naših TOZD:
ZAGA VUHRED: SE O INVESTICIJAH V RADLJAH
Solarji o TIP Otiški vrh:
DELAVEC DRUŽBA, SAMOUPRAVLJANJE
POZARNA VARNOST IN SAMOUPRAVLJANJE V TIP

Gozdarstvo Radlje: TUDI TAKO VREDNOTIMO MINULO DELO
OBISK DELEGACIJ IZ MEHIKE
Zaga Otiški vrh: EDI, HVALA ZA TVOJE DELO
— Prejeli smo: SLOVENSKA IZDAJA KOMUNISTA...
REZULTATI ZREBANJ REŠITEV NAGRADNE KRIZANKE
— Za (ne) resne ljudi
— Sport in rekreacija: USTANOVLJENA SAHOVSKA SEKCIJA LESNE
— Pavla Vodišek — VDOVA KOLMAN
— KS OO ZSMS LESNE: IZPIT IZ HUMANOSTI
TRAJNO SODELOVANJE S PRIPADNIKI JNA
DAN JNA — TRAJNO SODELOVANJE

spodarjenja — predvsem problematiko TO Podvelke, kadrovske problematiko, vprašanje investicijskih vlaganj, ter poslušali informacijo o novostih, ki jih prinaša samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka in sredstev za delitev osebnih dohodkov.

Kritično je bilo obravnavano vprašanje odnosov med temeljnimi organizacijami, ki so se tekom zadnjih nekaj let preveč zaprle v svoje okvire, zato bo za spremembo miselnosti potrebna maksimalna angažiranost članov Zveze komunistov in vseh ostalih družbenopolitičnih dejavnikov, da bomo z ureditvijo družbenoekonomskih odnosov v skladu z zakonom o združenem delu ponovno vzpostavili normalne vezi med temeljnimi organizacijami.

Govora je bilo tudi o delu sindikalne organizacije »LESNA«, ki še zdaleč ni uresničila svoje poglavitne vloge nosilca samoupravnih razmerij v delovni organizaciji, pa tudi o koordiniranem delu DPO »LESNE« je padla marsikatera kritična beseda.

Celotna razprava je prinesla spoznanje, da smo na nekaterih področjih le precej naredili. Predvsem je potrebno omeniti aktivnost koordinacijskega sveta ZSMS »LESNE« in nekaterih posameznikov komunistov »LESNE«.

Lepo in dobro je bilo slišati pohvalno mnenje sekretarja gospodarske zbornice — medobčinskega odbora za Koroško o naših prizadevanjih za ureditev dohodkovnih odnosov, kjer smo, po njegovem mnenju, zelo dobro postavili pot in način urejanja odnosov in pri tem prišli že zelo daleč.

Člani konference so glede nameranih investicijskih vlaganj menili, da bi bilo potrebno še enkrat preveriti naložbe. Dejstvo je, da so investicije nujno potrebne tako v Vuhredu, kakor v Mušeniku, vprašljivo pa je kaj graditi, ali dve žagi, ali pa iskati druge možnosti.

Po razpravi in potrditvi poročila so dali razrešnico članom starega sveta ZKS, sekretariata in sekretarju, ter izvolili nove organe.

Osnovne organizacije so na svojih volilnih konferencah izvolile

Nova oprema
sekretar: Zaveršnik Frančišek
član: Dunaj Janko
TIP Otiški vrh
sekretar: Cerar Alojz
član: Skegro Tomo
CLS Otiški vrh
sekretar: Grudnik Anton
član: Blatnik Franc
OK Ravne
sekretar: Kopušar Ivan
član: Čarf Jakob
Žaga Mušenik
sekretar: Kotnik Beno
član: Brezovnjak Franc
TP Radlje
sekretar: Stepišnik Jože
član: Korat Franc
Žaga Vuhred
sekretar: Sušek Franc
član: Kotnik Karel
TO Podvelka
sekretar: Zaveršnik Rajko
član: Strmčnik Marjan
DSSS
sekretar: Schöndorfer Mitja
član: Krajger Ela
OK Radlje
sekretar: Vilar Zdravko
član: Verčkovnik Mirko
Žaga Mislinja in gozd
Mislinja
sekretar: Preninger Jože
član: Ogriz Ivan
Gozdarstvo Črna
sekretar: Čarf Peter
član: Kremzer Alojz
TP Prevalje

sekretar: Marton Anton
član: Kališnik Rudi
Gozdarstvo Radlje
sekretar: Kremzer Anton
član: Hafner Ivan
OK Slov. Gradec in
gozd. Slov. Gradec
sekretar: Račič Karel
član: Jurhar Drago
član: Ruprecht Ivan
Transport in servisi:
sekretar: Rošer Dominik
član: Sovič Alojz
OK Dravograd
sekretar: Kaloč Alojz
član: Knez Ferdo
Žaga Otiški vrh
sekretar: Prevolnik Friderik
član: Lekše Anton
TP Pameče
sekretar: Kotnik Ivan
član: Mlačnik Nada
Gradnje in turizem
član: Nabernik Maks

V sekretariat sveta ZK »LESNA« so bili izvoljeni naslednji člani:

Jurhar Drago sekretar — OK Slovenj Gradec
Ogriz Ivan namestnik sekretarja — žaga Mislinja
Zaveršnik Frančišek član — Nova oprema
Krajger Ela član — DSSS
Kremzer Anton član — gozdarstvo Radlje
Kremzer Alojz član — gozdarstvo Črna
Kališnik Rudi član — TP Prevalje
Skegro Tomo član — TIP Otiški vrh
Kalič Alojz član — OK Dravograd

VLOGA ZK PRI UREJANJU DOHODKOVNIH ODNOSOV

Za resnično vnašanje sprememb vsebinskih, družbeno-ekonomskih odnosov v združeno delo v smislu Zakona o združenem delu je izredno pomembna vloga Zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih dejavnikov. Prav člani Zveze komunistov moramo ob tako pomembni preobrazbi družbeno-ekonomskih osnov dohodkovnih odnosov v naši praksi največ storiti, da ne bo izveden samo formalno-pravni in tehnični vidik medsebojnih obračunov pod kapo novih izrazov, ampak, da bomo z dohodkovnimi odnosi dejansko vsebinsko spremenili medsebojne odnose. Končni cilj le-teh mora biti jasna opredelitev ekonomskega položaja slehernega delavca v združenem delu, ki ga stimulira za združevanje sredstev in za nenehno večanje produktivnosti dela.

Istočasno pa moramo vsi dojeti, da je tudi ta sprememba družbeno-ekonomskih odnosov procesnega značaja in da v začetni fazi ne bomo mogli zajeti vseh možnih oblik dohodkovnih povezav.

Prva naloga Zveze komunistov ob urejanju dohodkovnih odnosov je izobraževanje samoupravljalcev in članov ZK o vseh možnih oblikah dohodkovnih odnosov v smislu Zakona o združenem delu, o pomenu resnične, globoke spremembe družbenih odnosov. Z izobraževanjem je potrebno predhodno obvarovati samoupravljalce, da bi se zadovoljili s prenašanjem raznih vzorcev in receptov drugih v našo sredino. Skupno moramo v predlogih najti poti, da gradimo nove odnose na naših specifičnih povezavah v proizvodnji in prometu, da odpravimo z dohodkovnimi odnosi dosedanje nepravilnosti, ki so imele negativne posledice v medsebojnih odnosih.

Naloga izobraževanja samoupravljalcev mora postati trajna naloga Zveze komunistov. ZK naj bo tista vodilna in gonilna sila vsepovsod, ki bo vnaprej preprečevala vse napačne smeri, ki se stalno pojavljajo v obliki raznih novih tehnokratskih smeri, v obliki intelektualizma itd.

Druga naloga Zveze komunistov je, da pri strokovnih predlogih posameznih rešitev dohodkovnih odnosov usmerjevalno sodeluje s ciljem, da bodo predlagane rešitve delovale povezovalno in vplivale na delavčev zavest in interes čimboljšebo dočnega poslovanja.

Naloga Zveze komunistov je tudi, da v »LESNI« skupno prelo-

mimo miselnost o zaprtosti TOZD, ki se je doslej večinoma nehala z določanjem internih cen in brez nadaljnjih vplivov in interesov pri ustvarjanju skupnega denarnega prihodka ob prodaji končnega enotnega proizvoda.

Pomembno vlogo bo vsekakor morala odigrati Zveza komunistov tudi ob sporazumevanju pravičnih meril pri ugotavljanju deležev posameznih TOZD v skupnem prihodu za posamezne skupne enotne proizvode zlasti, ko bo potrebno v bodoče veliko samokritičnosti pri dogovarjanju družbeno priznanih normativnih stroškov.

Pri skupnem bodočem razvoju »LESNE« je vloga Zveze komunistov še posebej pomembna o prioriteti investicijskih naložb, o združevanju dela in sredstev med dohodkovno povezanimi TOZD. Za nove naložbe bo morala biti usmeritev ZK vedno prisotna ob istočasnih skupnih ekonomskih interesih posameznih naložb.

Dosti bo morala Zveza komunistov tudi storiti za take odnose v »LESNI«, ki bodo sloneli na medsebojnem zaupanju, na trajnejšem sodelovanju in trajnejših vsestranskih interesih delavcev za boljše poslovanje ter s tem za trajnejšo varnost vseh zaposlenih. Tu ne smemo pozabiti, da je vloga Zveze komunistov tudi v nenehnem iskanju oblik za trajnejše medsebojno sodelovanje s številnimi kmeti v kooperaciji, ki predstavljajo velik delež v skupni proizvodnji »LESNE«.

V drugi fazi urejanja dohodkovnih odnosov »LESNE« s širšo reprodukcijsko verigo bo prav tako vloga Zveze komunistov še kako pomembna o določanju prioriteten poslovnih partnerjev, ki so trajnejšega in večjega pomena za »LESNO«, da vpliva pri medsebojnem dogovarjanju o začetnih priznanih stroških in o naložbah za bodoči skupni razvoj.

Iz naštetih nalog lahko ugotovimo in zaključimo, da se bo morala Zveza komunistov v »LESNI« temeljito spremeniti in bo morala postati ob preobrazbi družbeno-ekonomskih dohodkovnih odnosov glavni usmerjevalec.

Zavedati se namreč moramo, da z uresničevanjem dohodkovnih odnosov krepimo samoupravljanje.

Urednik

IZ DELA ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA

Obravnavali in sklepali so:
med 20. novembrom in 20. decembrom 1977:

GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC

zbor delavcev — 13. 12. 1977

— obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje ČD delitev sredstev za OD,

— seznanjeni so bili z osnutkom samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva,

— obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o združitvi v temeljno koroško banko Slovenj Gradec in statut temeljne koroške banke Slovenj Gradec ter izvolili delegata v organe upravljanja temeljne banke, za podpisnika samoupravnega sporazuma so pooblastili direktorja TOZD,

— obravnavali in sprejeli so pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij in izdajanju glasila Viharnik,

— na predlog OOS so določili delegate v organe upravljanja TOZD in DO.

delavski svet — 13. 12. 1977

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD ter samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in imenovali komisijo za izvedbo referenduma in komisijo za izvedbo glasovanja na referendumu.

GOZDARSTVO MISLINJA

zbor delavcev — 13. 12. 1977

— obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD,

— imenovali so delegata v organe upravljanja temeljne koroške banke Slovenj Gradec.

delavski svet — 13. 12. 1977

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD, določili dan referenduma in imenovali komisijo za izvedbo referenduma ter komisijo za izvedbo glasovanja na referendumu,

— razpisali so volitve v organe upravljanja TOZD, imenovali volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnega imenika,

— razpisali so prosto delovno mesto direktorja TOZD.

GOZDARSTVO ČRNA

zbor delavcev — 19. 12. 1977

— obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razpo-

rejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD ter analitične ocenitve delovnih opravil,

— obravnavali so samoupravni sporazum o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva in osnutek samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz enotnega programa zdravstvenega varstva v SRS ter ga zavrnili,

— na predlog OOS so obravnavali evidentirane kandidate v organe upravljanja TOZD,

— razpravljali so o problematiki izvajanja sanacijskega programa v TO Podvelka.

OBRAT ZA KOOPERACIJO SLOVENJ GRADEC

zbor delavcev — 13. 12. 1977

— obravnavali in sprejeli so samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD ter analitično ocenitev delovnih opravil,

— obravnavali in pristopili so k samoupravnemu sporazumu o združitvi v temeljno koroško banko Slovenj Gradec, izvolili delegata v organe upravljanja temeljne banke ter za podpisnika samoupravnega sporazuma pooblastili direktorja TOZD,

— obravnavali in sprejeli so osnutek pravilnika o urejanju izdajateljskih razmerij in izdajanju glasila Viharnik,

— sklenili so nakazati nekaj sredstev občinskemu sindikalnemu svetu za obdaritev otrok ob dedku Mrazu.

ŽAGA MISLINJA

delavski svet — 4. 12. 1977

— seznanjeni so bili s poslovanjem v mesecu novembru 1977,

— potrdili so vrednost obračunske točke za mesec november 1977,

— izvolili so delegata v organe upravljanja temeljne koroške banke Slovenj Gradec,

— OOS so odobrili sredstva za stroške sindikata.

delavski svet — 13. 12. 1977

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD, določili dan referenduma ter imenovali komisijo za izvedbo referenduma in odbor za izvedbo glasovanja na referendumu,

— razpisali so volitve v organe upravljanja TOZD in imenovali volilno komisijo,

— soglašali so s predlogom prodajnih pogojev, predvidenih za prodajo na domačem trgu v letu 1978,

— obravnavali so predlog analitične ocenitve delovnih opravil.

ŽAGA OTIŠKI VRH

zbor delavcev — 18. 11. 1977

delavski svet — 3. in 14. 12. 1977

— potrdili so vrednost obračunske točke za mesec november 1977,

— obravnavali so osnutek samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za

OD in samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD,

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD, imenovali komisijo za izvedbo referenduma in odbor za izvedbo glasovanja na referendumu,

— razpisali so prosto delovno mesto direktorja TOZD in imenovali razpisno komisijo,

— obravnavali so predlog varnostne ocene,

— pristopili so k samoupravnemu sporazumu o združevanju v temeljno koroško banko Slovenj Gradec, izvolili delegata v organe upravljanja temeljne banke in za podpisnika so pooblastili direktorja TOZD,

— potrdili so pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij in izdajanju glasila Viharnik.

ŽAGA VUHRED

delavski svet — 3. 12. 1977

— potrdili so vrednost obračunske točke za mesec november 1977,

— imenovali so člana v komisijo za razpis prostih delovnih mest za investicijsko grupo za izgradnjo lesne industrije na novi lokaciji v Radljah,

— seznanjeni so bili s samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravnim sporazumom o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD.

OO ZSS DSSS: Izvršilni odbor sindikata je imel precej dela in razmišljanj, preden je lahko sestavil listo prosilcev stanovanj, ki naj bolj ustreza dejanskim potrebam naših delavcev.

PREDLOG IZHODIŠČ ZA OBLIKOVANJE ODKUPNIH CEN ZA LES OB KAMIONSKI CESTI

2

V decembrski številki VIHARNIKA sem opisal, kako si zamišljam, da bi se lahko oblikovale odkupne cene za les ob kamionski cesti. Sredstva za odkup lesa v okviru obrata bi se oblikovala na osnovi vloženega dela kmetov pri pridobivanju lesa, nadomestila za sredstva uporabljena v proizvodnem procesu in cene lesa na panju.

Pomembno se mi zdi, da ovrednotimo kmetovo delo in da odkupna cena za les ni ostanek, ko od prodajne cene odštejemo vse prispevke in stroške. Za gozdarstvo — obrat za kooperacijo Dravograd sem poizkusil gornja razmišljanja spremeniti v številke:

A) DELO

Da bi lahko ovrednotili delo, je potrebno določiti obseg dela in višino dnine, ki pripada kmetu za opravljanje dela.

1. Obseg dela lahko določimo s pomočjo normativov, ki jih uporabljamo za normiranje del, ki jih opravljajo delavci obrata. Vhode lahko dokaj natančno ocenimo, saj imamo na voljo podatke iz družbenega sektorja gozdarstva, kjer so pogoji dela popolnoma primerljivi s tistimi v zasebnem sektorju. V prihodnje bomo lahko S POMOCJO računalniške obdelave podatkov za vse faze dela pri pridobivanju lesa dobili zelo natančne podatke.

Tako sem predvidel po fazah dela za blagovno proizvodnjo 12.000 m³ lesa sledeče normative in dnine:

— sečnja in izdelava lesa	4,42 m ³ /8 ur	2716 dnin
— ročno spravilo, 80 % mase	12,000 m ³ /8 ur	800 dnin
— strojno spravilo	20,00 m ³ /8 ur	600 dnin
— nakladanje traktorjev	20,00 m ³ /8 ur	600 dnin
Skupaj :		4760 dnin

2. Izračun višine dnine. V dnini moramo kmetu priznati isti osebni dohodek, kot delavcu, povečan za delež, ki ga delavec ne dobi izplačanega, ga pa uživa v drugi obliki.

Osnova za izračun je dnina, ki jo prizna SIS gozdarstva; upoštevali pa bi predvsem naslednje postavke:

— brutto dnina	257,66 din
— dodatni prispevek za soc. zavarovanje	9,45 din
— terenski dodatek	56,00 din
— družbena prehrana	11,00 din
— zaščitna sredstva	11,10 din
— nadomestila (dopusti, drž. prazn. itd.)	65,00 din
— stanovanjski prispevek	25,81 din
Skupaj :	436,02 din

Tako bi znašala vrednost dela kmetov pri pridobivanju lesa 2075,450 din, oziroma 172,95 din za m³.

B) NADOMESTILA ZA SREDSTVA VLOŽENA V PROIZVODNEM PROCESU

Tu mislim predvsem na odškodnino za motorne žage in traktorje, ki jih kmetje uporabljajo pri sečnji in spravilu lesa. Upoštevati stroje, ki jih uporabljajo za pridobivanje lesa v družbenem sektorju. Za te stroje je potrebno izdelati kalkulacije po metodologiji, ki se uporablja za gozdarske stroje (prof. Zdravko Turk) in normative, kot se uporabljajo v združenem sektorju (glej točko A 1).

Za izračun bomo računali stroške za uporabo motorne žage po m³ lesa 15 din in delovno uro traktorja 558 brez traktorista 90 din.

Motorika za 12.000 m ³ lesa	180.000 din
Traktor Fe 558, 600 dnin po 720 din	432.000 din
Skupaj	612.000 din

Nadomestila za sredstva vložena v proizvodnem procesu znašajo 612.000 din za 12.000 m³ lesa oziroma 51 din za m³.

C) IZRAČUN CENE LESA NA PANJU

Ceno lesa na panju računamo tako, da odbijemo od prodajne cene lesa vse stroške. Za določanje cene lesa na panju bi lahko uporabili podatke o poslovanju v preteklem letu in tako vrednost izračunali dovolj natančno. Glede na to, da je ta izračun izredno delikaten, bi se morali poslužiti večjih metod in rezultate nato primerjati. Bolj kot zanimivost, predlagam izračun, ki temelji na oceni vrednosti gozda in iz teh izračunih obresti. Mnenja sem, da je za izračun najbolj primerno upoštevati prirastek in to zato, ker vrednost dela prirastka, ki ga ne izkoristimo, povečuje vrednost gozda. Vrednost 1 ha gozda ocenjujemo na 15.000 din, 7,5 % obresti znašajo 112 din, neto prirastek znaša 4,23 m³/ha, obresti bi tako znašale za 1 m³ prirastka 265,95 din.

Po takem izračunu bi bila poprečna vrednost 1 m³ lesa ob kamionski cesti:

— vrednost dela	172,95 din
— nadomestila za vložena sredstva	51,00 din
— cena lesa na panju	265,95 din
Skupaj :	489,95 din

Kot je bilo že rečeno, je zgornji izračun le poizkus, kako bi po neki drugi poti izračunali odkupno ceno lesa ob kamionski cesti.

Karel Zagorc

ZAGA MUŠENIK

delavski svet — 21. 11. 1977

— potrdili so vrednost obračunske točke za mesec november 1977.

— pristopili so k samoupravnemu sporazumu o gradnji II. faze lesarskega šolskega centra v Mariboru.

— potrdili so pogodbo o pokrievanju materialnih stroškov in OD delavcev delovne skupnosti za opravljanje del skupnega pomena za leto 1977.

— sprejeli so pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij in izdajanju glasila Viharnik.

zbor delavcev — 19. 12. 1977

— obravnavali in potrdili so samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporeja-

nje ČD in delitev sredstev za OD ter analitično ocenitev delovnih opravil.

TSP RADLJE

delavski svet — 15. 12. 1977

— razpisali so referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD in samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje ČD in delitev sredstev za OD, imenovali komisijo za izvedbo referenduma in komisijo za izvedbo glasovanja na referendumu.

— razpisali so volitve v organe upravljanja TOZD, imenovali volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnega imenika.

— imenovali so razpisno komisijo za razpis prostega delovnega mesta direktorja TOZD.

— imenovali so delavca v komisijo za razpis prostih delovnih mest za investicijsko grupo na novi lokaciji v Radljah.

— potrdili so predlog prodajnih pogojev, predvidenih za prodajo na domačem trgu za leto 1978.

— potrdili so pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij in o izdajanju glasila Viharnik.

— odobrili so prenos osnovnih sredstev in drobnega inventarja.

— sprejeli so samoupravni sporazum o zagotavljanju enotnega noveletnega praznovanja in obdaritev otrok v občini Radlje ob Dravi.

TOVARNA OKEN PODVELKA

delavski svet — 22. 11. 1977

— obravnavali so 9 mesečni periodični obračun delovne organizacije in izvajanje sanacijskega programa TOZD.

— potrdili so pogodbo o pokrivanju materialnih stroškov in OD delavcev delovne skupnosti za opravljanje del skupnega pomena za leto 1977.

— potrdili so samoupravni sporazum o inventivni dejavnosti.

— potrdili so samoupravni sporazum o združevanju sredstev v organizacijo združenega dela skladiščno-transportni in trgovinski center Maribor za izgradnjo skladiščnega centra Dravograd.

— potrdili so samoupravni sporazum o gradnji Lesarskega šolskega centra v Ljubljani.

TOVARNA OKEN PODVELKA

delavski svet — 19. 11. 1977

— potrdili so pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij in o izdajanju glasila Viharnik.

Ljuba Marzel

KDAJ BOMO DELALI VARNO

Zakon o združenem delu, zlasti pa še temeljna določba 43. člena zahteva, da morajo delavci v OZD in njeni organi organizirati opravljanje dejavnosti tako, da zagotavljajo delavcem varnost pri delu. Z izvajanjem ukrepov varstva pri delu ugotavljamo, da marsikje nismo dosledni, kar se kaže v nizki stopnji varnosti pri delu in v še vedno velikem številu poškodb delavcev.

Organizirano opravljanje dejavnosti po zahtevah zakona o združenem delu tako, da je zagotovljena varnost delavcev, ni mogoče uresničiti brez znanja o varnosti in o varstvu pri delu, saj tvorijo delovni proces ČLOVEK — STROJ — OKOLJE, ki morajo kot posamezni elementi sestavljati celoto, ki zagotavlja vsakemu delavcu v delovnem procesu varnost pri delu.

Prav gotovo moramo delovni proces in sredstva dela prilagajati delavcem in ne obratno. V republiškem zakonu o varstvu pri delu je podana obveznost organiziranja posebne službe za varstvo pri delu v okviru delovne in temeljnih organizacij dela. S posebnim pravilnikom se predpisujejo osnove za organiziranje te službe, strokovna usposobljenost delavcev, ki opravljajo naloge ter delovno področje. V delovno področje službe za varstvo spada predvsem opravljanje naslednjih strokovnih nalog:

- organiziranje in koordiniranje ter usmerjeno delo delavcev in pooblaščenih delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela,

- proučevanje varnosti delovnega okolja in delovnih razmer v organizaciji združenega dela, pripravljanje predlogov za varstvene ukrepe in normative po 8. členu zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 32-391/74) ter spremljanje njihovega izvajanja v praksi in učinkovitosti,

- skrb za upoštevanje varstvenih normativov in ukrepov v predhodnem varstvu in v ta namen sodelovanje z drugimi strokovnimi službami v TOZD,

- svetovanje in strokovna pomoč pri urejanju varstva pri delu s samoupravnimi splošnimi akti in s programi dela,

- pripravljanje predlogov razvojnih programov s področja varstva pri delu in požarne varnosti,

- programiranje, sestavljanje in določanje rokov za periodične preglede in preizkuse delovnih priprav in naprav ter ekoloških razmer dela in izvajanje tega programa,

- sestavljanje programov teoretičnega in praktičnega usposabljanja ter preverjanja znanja delavcev o njihovi usposobljenosti za varno delo ter skrb za izvajanje tega programa,

- odločanje o izbiri osebnih varnostnih sredstev in opreme, varovalnih priprav oziroma naprav in gasilskega orodja in opreme, ki se nabavlja,

- odločanje o tem, katere vrste delovnih priprav in naprav ali njihovi deli morajo biti obdobjno pregledani ali preizkušeni, kolikor to ni določeno z navodili, predpisi ali s samoupravnimi akti TOZD ali DO,

- organiziranje in v skladu s predpisi opravljanje določenih pregledov in preizkusov nevarnejših delovnih priprav in naprav, meritve fizikalnih, kemičnih in bioloških škodljivosti ter mikroklima in vodenje predpisane evidence o tem,

- skrb in predlaganje načinov organiziranja delovanja varstva pri delu za opravljanje skupnih del z drugimi organizacijami združenega dela ali določenega dela na skupnem delovišču,

- določanje rokov in delavcev za zdravstvene preglede v skladu s predpisi o zdravstvenih pregledih,

- skrb za ustrezno organizacijo in zagotavljanje prve pomoči ter reševanje v primerih nesreč pri delu,

- seznanjanje organov upravljanja z rednimi poročili o razmerah na področju varstva pri delu, poročanje organom inšpekcije dela o začetku dela v delovni enoti oziroma na delovišču, ali o začetku posebno nevarnih del ter o hujših in smrtnih nesrečah pri delu,

- proučevanje in analiziranje vzrokov poškodb in obolenj v zvezi z delom ter predlaganje ukrepov za odpravo vzrokov,

- vodenje evidence in sestavljanje poročil o stanju in problemih varstva pri delu po predpisih,

- prepoved dela na delovnih mestih, za katere ugotovi, da zaradi opustitve varstvenih ukrepov in normativov neposredno ogroža življenje ali zdravje delavcev ter o tej prepovedi obvešča odbor samoupravne delavske kontrole ter inšpekcijo dela.

V naši OZD smo to zakonsko obveznost realizirali tako, da smo za obe panogi organizirali posebno strokovno službo. Po zakonu vodi strokovno službo varstva pri delu vodja te službe, ki mora s posebnim republiškim izpitom dokazati usposobljenost za opravljanje

strokovnih nalog. Novost zakona je zahteva, da morajo TOZD z zahtevnejšim delovnim procesom pooblastiti delavca v TOZD, ki bo poleg svojega dela, pod strokovnim vodstvom varnostnega inženirja opravljal še nekatere naloge.

Da bi lahko pooblaščen delavec uspešno opravljal naloge v zvezi z varstvom pri delu, je bil organiziran poseben 14-dnevni seminar, na katerem so se seznanili z nekaterimi predpisi s tega področja. Po končanem seminarju so uspešno opravili izpit po posebnem programu za pooblaščen delavce TOZD pred komisijo republiškega sekretariata za delo SRS. Naj jih navedemo:

1. Japelj Franc, Žaga Mislina,
2. Rifel Janez, Žaga Mušnik,
3. Gosak Jože, Žaga Vuhred,
4. Kotnik Ivan, TP Pameče,
5. Merkač Alojz, TP Prevalje,
6. Konečnik Adi, TIP Otiški vrh,
7. Korat Franc, TSP Radlje,
8. Kadiš Peter, Žaga Otiški vrh,
9. Smolnik Mirko, TO Podvelka,
10. Jurhar Drago, OK Slovenj Gradec,
11. Walzl Ivan, TIS Slovenj Gradec,
12. Dretnik Karel, GO Črna,
13. Blatnik Franc, CLS Otiški vrh,
14. Kolenc Jože, oddelek gradb. koop.

Na osnovi pridobljenega znanja je te delavce delavski svet TOZD pooblastil za opravljanje nadzora v TOZD za kontrolo stopnje varstva.

Naloge pooblaščenega delavca TOZD za varstvo pri delu so naslednje:

- opravlja neposreden nadzor delovnih priprav in njihovega stanja ter skrbi, da se pravilno ter namensko uporabljajo,

- opravlja neposred neposreden nadzor, če delavci upoštevajo predpisane varstvene ukrepe pri delu, da je njihovo delo varno in da namensko uporabljajo predpisana sredstva in opremo za osebno varstvo,

- nadzira ali določi strokovni nadzor za taka dela, ki se morajo v skladu s predpisi ali samoupravnimi akti opravljati pod nadzorstvom (dela s povečano nevarnostjo),

- obvešča vodjo službe za varstvo pri delu o montaži

vseh novih strojev ali naprav ter o pričetku posebej nevarnih del vsaj 8 dni pred pričetkom opravljanja takih del,

- občasno nadzira, če odgovorni delavci, ki organizirajo ali vodijo delo, izvajajo naloge v zvezi z varstvom pri delu,

- izvrši postopek pri odstranitvi delavca z delovnega mesta, ki kljub opozorilu ogroža varstvo ali varnost drugih ter predlaga postopek zaradi težje kršitve delovnih dolžnosti v skladu s splošnimi akti TOZD,

- ob vsaki smrtni ali hujši poškodbi v TOZD obvesti službo varstva pri delu, zavaruje kraj nesreče in dokazuje,

- obvešča vodjo službe za varstvo pri delu o pojavih in vprašanjih v zvezi z varstvom pri delu, ki jih opazi,

- opozarja na red in čistoto na deloviščih,

- skrbi za pravočasno oskrbo delavcev s predpisanimi osebnimi varovalnimi sredstvi in opremo ter skrbi za pravilno in dosledno uporabo,

- proučuje in analizira vzroke lažjih poškodb in obolenj v zvezi z delom ter predlaga ukrepe za odpravo vzrokov,

- sodeluje pri analizi in raziskavi vzrokov sleherne nezgode v TOZD ter s strokovnimi ugotovitvami prispeva, da so poročila in prijave o nezgodi pravilna in pravočasno izdelana,

- sodeluje in je odgovoren, da se po programu teoretičnega in praktičnega usposabljanja delavcev pouči vsakega delavca ob vsaki prvi in vsaki nadaljni razporeditvi na delovno mesto, na katerem še ni delal, kakor med samim delom, če se bistveno spremenijo delovne razmere,

- sodeluje s službo varstva pri delu in skrbi, da se zagotovijo potrebni varstveni ukrepi na zahtevo delavca, samoupravnih organov TOZD ali inšpekcijskih organov,

- z rednimi mesečnimi poročili seznanja službo varstva pri delu in samoupravne organe TOZD o razmerah na področju varstva pri delu,

- v sodelovanju s službo varstva pri delu razporeja delavce na predhodne in periodične zdravstvene preglede,

- sodeluje s službo varstva pri delu OZD pri opisu delovnih mest (opis nevarnosti, naloge, odgovornosti v zvezi z varstvom pri delu),

- je odgovoren, da se v TOZD vodi evidenca o nezgodah, zdravniških pregledih, preizkusih znanja iz varstva pri delu in poklicnih obolenjih,

- zbira in hrani ustrezne listine in predpisane dokumente (Nadaljevanje na 6. strani)

VARNO DELO S TRAKTORJI

Spravilo lesa v gozdu opravljamo tudi s traktorji. Delo je odgovorno, nevarno in lahko tudi zdravju škodljivo. Na kratko želim opisati glavne nevarnosti ter vzroke in posledice nevarnega ravnanja s traktorji: Vseh dejavnikov, ki vplivajo na varno delo, ni mogoče upoštevati, ker se mora traktorist stalno prilagajati različnim okoliščinam, ki jih narekujejo življenje in delo v gozdu.

Če napravimo kratko analizo med traktorji in traktoristi zaposlenimi pri LESNI Slovenj Gradec in zasebniki, vidimo velike razlike, ki so glavni vzrok velikega števila nesreč traktoristov zasebnikov.

1. V naši OZD uporabljamo za spravilo lesa v gozdu glavno tri tipe traktorjev: Fe 35, Fe 58 in FIAT goseničarje. Vsi traktorji so opremljeni z varnostno kabino, Ingland vitlami, s ko-

lesnimi verigami in vzmetenim sedežem za traktorista.

2. Vsi traktoristi, ki nastopijo delo, morajo biti starejši od 18 let, psiho-fizično zdravi in z izpitom B kategorije. Najprej nastopijo delo pri izkušenem traktoristu, ki ga približno en mesec uvaja v delo. Po preteku te dobe opravi traktorist praktični izpit pred 3-člansko komisijo in teoretični izpit iz varstva

pri delu. Če traktorist uspešno opravi to preizkušnjo, lahko prične samostojno delati. V začetku je razporejen na lažje in manj nevarne vloke. Iz izkušenj je dokazano, da je traktorist popolnoma usposobljen šele po dveh letih dela s traktorjem v gozdu.

3. Traktorist mora pri delu s traktorjem v gozdu uporabljati naslednja osebna varovalna sredstva:

- čelado (jermen in glušniki ali vata)
- rokavice
- primerno obleko
- dežno obleko
- bundo
- čevlje
- gumi škornje z ojačano kapico
- file škornje

Poleg osebnih varovalnih sredstev za traktorista, mora biti na traktorju gasilni aparat in torbica s sanitetnim materialom.

4. Traktor in priključki morajo biti atestirani. Za vsak traktor izda posebna komisija obratovalno dovoljenje. Traktor je vsak mesec tehnično pregledan.

Pred pričetkom dela na novem delovišču si traktorist in njegov predpostavljeni ogledata vlako za spravilo lesa in to peš. Skupno določita nevarna mesta, ki jih je treba za-

Traktorska vleka

varovati, določita mesto, kjer je treba vlako razširiti, pripravita in določita mesta, kjer bo traktorist obračal traktor. Šele nato dobi traktorist delovni nalog, hkrati pa je seznanjen z vsemi nevarnostmi na konkretnem delovišču.

Tu je bilo naštetih le nekaj glavnih preventivnih mer, katere morajo biti izpolnjene, da je zagotovljena osnovna varnost.

Če še sedaj pregledamo, katere od teh osnovnih zahtev so upoštevane pri zasebnih traktoristih, prepuščam njim samim, da se ocenijo in začnejo razmišljati o svoji varnosti.

Alojz Klemenšek

(Nadaljevanje s 5. strani)

tacijo za delovne naprave in priprave ter delovne in pomožne prostore,

— sodeluje v komisiji za varstvo pri delu in komisiji za pregled in preizkus delovnih naprav in priprav,

— skrbi za požarno varnost v TOZD predvsem s tem, da so v vsaki izmeni zadolženi posamezniki — gasilci z določenimi nalogami v slučaju požara,

— opravlja druge strokovne zadeve v zvezi z varstvom pri delu TOZD.

Za izpolnitev navedenih obveznosti pooblaščenega delavca za varstvo pri delu je odgovoren direktor TOZD s tem, da omogoča pooblaščenemu delavcu sodelovanje pri vseh strokovnih odločitvah, oziroma tehnoloških spremembah v delovnem procesu.

Da bi ugotovili ali lahko pričakujemo izboljšanje stanja varstva pri delu, smo se oglašili pri pooblaščenima delavcema, ki sta nam povedala naslednje:

Merkač Alojz, TP Prevalje

Menim, da je dobro, da so naloge iz varstva pri delu porazdeljene, saj eden sam ne more obvladati celotnega področja dela. S tem, da so naloge porazdeljene, strokovni del pripravljajo vodja službe, v TOZD pa skrbimo za izvajanje pooblaščenih delavcev, smo naredili precejšen napredek pri varstvu pri delu.

Pri nas smo izvedli tečaj za vse novo sprejete delavce in za tiste, ki so bili premeščeni na drugo delovno mesto. Tečaj je obsegal teoretični in praktični del s preizkusom znanja. Prav tako smo izvedli zdravniške preglede, s katerimi smo ugotavljali posledice neurejenih delovnih pogojev (prah, rodovnih pogojev (prah, ropot, pot, vibracije).

V zvezi z varstvom smo uvedli tudi lastno družbeno prehrano. To je eden izmed

ukrepov, s katerimi želimo izboljšati pogoje dela. Seveda bo treba še precej dela, da bo vse steklo tako kot si želimo.

Organizirati mislimo še tečaj iz požarne varnosti, nameravamo urediti okolico, da bodo lahko delavci hodili brez »bata škornjev«, z notranjim transportom, ki je problematičen, pa se bodo morali ukvarjati tehnologi. Z rešitvijo tega problema bomo precej povečali varnost.

Jože Gosak, Žaga Vuhred

Opravili smo zdravniške preglede in dodatno izobraževanje delavcev glede varstva pri delu. S tem so si delavci pridobili določena znanja za opravljanje dela na določenih mestih. Pri praktičnem poučevanju so delavci sami nakazali nekatere probleme zaščite pri menjavi žagnih listov. Nekaj varstvenih ukrepov smo tudi izvedli; končno stikalo pri krožni žagi, tehnično varnostni ukrepi pri čelilniku, opozorilne table pri tekočem traku itd. Opravili smo tehnični pregled za pridobitev obratovalnega dovoljenja novega skobelnega stroja in tračne žage, pri čemer je komisija ugotovila, da dobavitelj ni upošteval vseh varnostnih predpisov.

V bodoče mislimo posvetiti več pozornosti in sredstev za varnost in zaščito. Pri tem delu je pomembna preventiva, ne pa odpravljanje posledic. Več pozornosti je treba posvetiti redu in disciplini na delovnih mestih. S tem mislim na večje upoštevanje predpisov, saj lahko vsak posameznik najbolj varuje sebe in sodelavce.

S tem sestavkom sem poskušala obdelati le enega izmed elementov, ki skupaj zagotavljajo varno delo — to je človeka. V naslednjih številkah VIHARNIKA bom obdelala še ostala dva elementa — to je stroje in okolje.

Francka Jurjec

NOVICE IN DOGODKI V NAŠIH TOZD

ŽAGA VUHRED

V prejšnji številki Viharnika smo lahko brali informacijo o predvideni investiciji v Radljah — o izgradnji oziroma prestavitvi žage Vuhred in TSP Radlje na novo lokacijo. Objavljena informacija nam je posredovala elemente, ki so pomembni za odločitev o novi izgradnji. V njej pa bralci niso izvedeli, kaj menijo delavci o novi žagi. Zato sem se odločil, da bom povprašal nekaj naših delavcev in vam v obliki intervjujev posredoval njihova mnenja.

Prvi je na moje vprašanje odgovarjal Franc Praper.

V zadnjem času se v LESNI intenzivno pripravlja program za prestavitve žage na novo lokacijo — na Dobravo. Na tej lokaciji že stoji skladišče žaganega lesa. Skladišče hlodovine, proizvodni prostori in s tem seveda tudi delovni pogoji delavcev so v neprimernem okolju. Kakšno je vaše mišljenje v zvezi s problemi, ki so prisotni v naši TOZD?

Dejansko so delovni pogoji na tem malem, utesnjenem, lokacijsko neprimernem prostoru že zdavnaj neprimerni. Za primer naj povem to: prostori, na katerih je žaga, so bili planirani za desetkrat manjšo proizvodnjo od današnje. Ta utesnjenost in neprimerno skladišče, na katerima se kvari kvaliteta, nam prav gotovo povzročajo težave pa tudi škodo. Iskati moramo nove skladiščne prostore, kar je seveda vezano z dodatnimi stroški zaradi prevozov. Skratka, ne moremo in ne smemo dovoliti, da poteka tehnološki postopek še naprej tako kakor danes. Seveda so še prisotni drugi faktorji, ki prav tako zmanjšujejo naše poslovne rezultate.

Gaterist Avgust Planinšec mi je na vprašanje: Dolgo že delate na delovnem mestu gaterista, ki je eno izmed bolj odgovornih in težkih delovnih mest na žagi. So delovni pogoji gaterista težki? Odgovoril je takole:

Seveda so. Zato si pa želimo in se trudimo za čimboljše uspehe, ker nam lahko le ti, ob pomoči ostalih TOZD, zagotovijo, da

Franc Praper

Avgust Planinšec

bodo naši delovni pogoji v bodoče lepši in lažji. Izboljšanje teh pogojev vidimo v novi žagalnici. Menim, da smo bili že zdavnaj upravičeni, da se naše zahteve uresničijo. Ker smo upali, da bomo našo proizvodnjo prestavili na novo lokacijo, si sedanje žagalnice nismo izboljševali. Sicer pa, velikokaj si na tem mestu ne bi mogli izboljšati. Odlagali smo iz leta v leto — posledice tega pa čutimo vsi, ki smo že dalj časa zaposleni na žagi: prehladi, revme, večni prepihi in okvare na hrbtenicah, ki so posledica težkih pogojev dela. Če se nam delovni pogoji ne bodo izboljšali, si — na žagi sem zaposlen že dalj časa — ne morem predstavljati, da bom sploh lahko kdaj užival dneve brezdelja po upokojitvi.

Zadnjemu sogovorniku Milanu Čavniku sem postavil vprašanje, ki se je nanašalo na njegovo delo — to je manipulacijo — odvoz in nakladanje lesa z viličarjem. Ta manipulacija se dnevno opravlja na javni cesti, ki vodi skozi naselje Vuhred. Takšen odgovor sem dobil.

O tem, kakšno in kako nevarno je moje delo, razmišljam šele takrat, kadar se za las izognem nesreči. Nekako kar ne morem razumeti, da je mogoče, da v vseh teh letih nismo imeli kakšne večje nesreče. Za mene osebno se pogoji dela na tem mestu, se pravi na javni cesti, ne morejo izboljšati. Na nevarnost opozarjam, vendar sem vse doslej dobival samo obljube. Pogosto sem že razmišljal, da bi bilo zame boljše, če bi zapustil to delovno mesto. Pogosto mi je namreč že hodilo za nohte, kakor temu pravimo in nikoli ne vem, kako bo minil moj delovni dan.

Jože Gosak

ŠOLARJI O TIP OTIŠKI VRH

Blanka Pušnik — Osnovna šola Dravograd

DELAVEC, DRUŽBA, SAMOUPRAVLJANJE

Dne 26. 10. 1977 so nam v šoli povedali, da imamo naslednji dan ekskurzijo v delovne organizacije v Otiškem vrhu in Šentjanžu. Že vnaprej sem vedela, da bo to zelo zanimiv in poučen dan.

Zgodaj zjutraj smo se zbrali pred delovno organizacijo MONTER. Razdelili smo se v dve skupini. Obhod se je začel. Vodič nam je razlagal potek dela in strojev. Nazadnje pa smo lahko spraševali, oni pa po svojih močeh odgovarjali. Vprašanja smo imeli že prej pripravljena. Stali smo na prostem, zato smo bili čisto premraženi. Potolazili so nas s toplim čajem in svežo žemljo. Odpravili smo se v tovarno nogavic. Vodič je imel vse napisano na listu, mudilo se mu je, pa še nervozen je bil. Sploh ni bilo pravega vzdušja za razgovor. Tu se nismo dolgo zamudili. Potek dela je zelo zanimiv, vprašanja pa so bila ista kot prej — veliko govora o samoupravljanju delavcev, o njihovih dolžnostih in pravicah itd. Končno pa smo le prispeli v Tovarno ivernih plošč. Pred tem so imeli v tovarni majhen požar, ki pa so ga kmalu ukrotili. Bili smo veselo razporejeni, kajti tudi sonce nas je že gredo. Strpali so nas v tovarno, kjer so bili vsi pripomočki za gašenje in oprema gasilcev. Imeli smo mladega predavatelja, ki se je trudil, da bi nam razložil življenje v tovarni, delo, pa tudi o samoupravljanju ter pravicah in dolžnostih delavcev je potekal razgovor. Vzdušje je bilo čisto drugačno kot prej. Enkrat smo se celo vsi smejali. Bilo je nekaj glede razlage o gasilcih. Predavatelj je hotel to prepustiti izkušenemu gasilcu, ta se je branil, rekel, naj to stori drugi, navsezadnje pa je moral naš predavatelj opraviti to nalogo, čeprav je bil samo blagajnik ali nekaj takega, kot se je sam izrazil. Postavljali smo vprašanja, oni so odgovarjali in čas je hitro potekal. V iverici imajo ga-

silske desetine, ki skrbijo, da pravočasno pogasijo morebitne požare, v LESNI je zaposlenih 2500 delavcev, organizacijo sestavlja 21 TOZD, povprečni osebni dohodek znaša okoli 5000 din. Delavci vestno in skrbno opravljajo delo in dolžnosti. Navsezadnje pa ne zanemarjajo svojih pravic. Končno so nas popeljali na ogled tovarne in dela. Večino dela opravljajo stroji, delavci jih le nadzorujejo in včasih posežejo vmes. »Delo je zanimivo in odgovorno,« nam je razlagal vodič. Ko smo prišli iz tovarne, je bilo sonce že visoko na nebu. Poslovili smo se in zahvalili, nakar pa nadaljevali pot proti vratarju. Videla sem, da imajo tudi zunanje okolje vzorno urejeno. Pot nas je privedla v Tranjanko. Vodič je govoril zelo monotono, večkrat je ponavljal iste stvari. Po ogledu tovarne smo se zbrali zunaj in zopet spraševali. Bilo pa je že dolgočasno. Posamezne skupine so se zabavale po svoje, nekaj jih je odšlo domov, žledci pa so se že pošteno oglašali. Pričakovali smo malico, pa nič. Vzornih poslušalcev je bilo kakih osem. Drugi so se umaknili, se zabavali ter pritoževali. Vodič pa kar ni nehal. Končno. Lahko smo odšli. Vsak po svoje smo jo ubirali domov. Sicer pa jih je tako ostala le še polovica. Bili smo utrujeni, a vseeno zadovoljni. Dan je bil zanimiv in poučen — to pa je bil tudi namen. Nekaj več že vemo o delavcu, družbi in samoupravljanju.

Emil Urbanc — Osnovna šola Dravograd

POŽARNA VARNOST IN SAMOUPRAVLJANJE

Za teden požarne varnosti smo imeli osmi razredi ekskurzijo v industrijsko področje Otiški vrh. Obiskali smo pet delovnih organizacij, med njimi tudi tovarno ivernih plošč.

Strokovnjak, ki nas je kasneje vodil po tovarni, nas je najprej popeljal v prostor, kjer so imeli gasilci spravljene vse gasilske aparate. Tam nam je najprej povedal nekaj o požarni varnosti. »Pri nas izdelujemo iverne plošče, torej imamo opravka z lesom. Zato so požari pri nas pogosti. Poglejte, ravno sedaj je bil v silosu tu zunaj požar. Vidite tudi človeka, ki ga je pogasil. To je delavec, ki dela pri tem silosu, hkrati pa je tudi gasilec. Pri nas delamo v treh izmenah, torej 24 ur na dan, zato moramo biti podnevi in ponoči pozorni na vse silose. Čeprav imajo vgrajeno napravo za gašenje, ki začne gasiti znotraj, potrebujemo gasilce. To so delavci, ki hodijo na gasilske tečaje in vaje. Za izredne primere imamo tudi azbestne obleke, ki vzdržijo zelo visoke temperature.« Ker nismo imeli drugih vprašanj, smo prišli k drugi temi — proizvodnji in samoupravljanju v podjetju.

»Pri nas izdelujemo iverne plošče, kot sem že prej povedal. Izdelujemo jih od debeline 4 mm pa do 28 mm. Prodajamo jih predvsem v Jugoslaviji. Kot boste kasneje videli, gre skoraj vse delo po tekočem traku in zato ne potrebujemo veliko delavcev. Gotovo mislite, da potrebujemo predvsem delavce lesne stroke. Pa ni tako. Nekaj lesarskih delavcev sicer potrebujemo, vendar pa so ob tekočem traku predvsem delavci s strojno ali elektro izobrazbo. Sicer pa lahko en sam delavec delo nadzoruje na kontrolni plošči.

S samoupravljanjem pa je tako: Imamo delavski svet, v katerem so delavci — izvoljeni izmed članov kolektiva. Delavski svet ima seje, na katerih obravnava vse probleme v kolektivu. Člani, delegati potem seznanijo ostale člane o sklepih s teh sej. No, toliko o tem. Ima morda kdo kakšno vprašanje?»

Koliko neposrednih proizvajalcev je v delavskem svetu in kakšne so pravice in dolžnosti delavcev?

»Večina delagatov delavskega sveta je iz neposredne proizvodnje. Pravice vsakega delavca pa so sledeče:

- vsak delavec ima pravico prihajati v službo in delati,
- ima pravico voliti člane v delavski svet in ima tudi pravico biti izvoljen.

To so seveda samo nekatere pravice in hkrati z njimi tudi določene dolžnosti, med drugimi, da vsi vestno opravljamo naloge, ki so nam dane. To je naša pravica in glavna dolžnost.

Ostali smo brez vprašanj, zato je strokovnjak predlagal, da si ogledamo potek proizvodnje. Popeljal nas je v obrat, kjer smo videli, kako že zmleti les stiskajo v plošče, videli smo prostor s komandno ploščo in oddelke za oplemenitenje plošč.

Pred obratom smo se zahvalili strokovnjakom in odšli v gramoznico.

TOZD GOZDARSTVO RADLJE

TOVARIŠKO SREČANJE

Osnovna organizacija sindikata TOZD gozdarstva Radlje je 30. 11. 1977 povabila svoje člane — upokojece na prijetno tovariško srečanje v hotel Kozjak v Radljah ob Dravi.

Ob tej priložnosti je direktor TOZD gozdarstva Radlje tov. Maks Sušek po pregledu prehojene poti kolektiva od povojnih let do danes pokazal smer razvoja gozdarstva ter naloge kolektiva, ki gospodari s tem neprecenljivim narodnim bogastvom.

Ob prijetnem kramljanju, dobri jedi in pijači, je čas kar prehitro minil. S hvaležnostjo želimo kolektivu TOZD gozdarstva Radlje uresničenje vseh načrtanih ciljev, sebi pa še dosti podobnih srečanj.

Upokojeni sodelavci
TOZD gozdarstva Radlje

Ko ob koncu leta zaključimo račune, izpolnjujemo razne statistike, je prav, da se ob tem času in na tem mestu tudi zahvalimo sodelavcem, ki so med letom odšli v pokoj.

Navadno so ti ljudje skromni, a vendar pričakujejo topel stisk roke in besedico v zahvalo.

Ceprav je naš kolektiv majhen, le redko katero leto mine brez upokojitve, bodisi invalidske ali starostne. To pa zaradi sestava delovne sile starejše strukture, saj je naš kolektiv nastal iz treh lesno industrijskih obratov.

V lanskem letu smo se poslovili od EDVARDA NAGLICA, ki je s 1. 9. 1977 zaključil svoje plodno delo.

Podrobneje ga ne bi predstavljali, ker je že bil predstavljen v rubriki »Portret sodelavca«. Ne moremo pa mimo tega, da ne bi ponovili, da je bil po vojni zaposlen le v lesni stroki in samo pri našem podjetju 30 let. In to na enem delovnem mestu — kot cirkularist žaganega lesa — takih pa ni veliko. Bil je izredno vesten — marljiv sodelavec, vedno je prihajal predčasno na delo, pa naj je bil na katerikoli izmeni. Pred pričetkom delovnega časa je pregledal in skrbno namazal stroj, da bi lahko tekla kot ura. Zato bo verjetno še dolgo časa pogrešal pesem krožnih žag, ki so mu pela cela tri desetletja.

Ni imel rožnate mladosti. Kot član številne družine in male kmetije si je moral že rano služiti kruh pri tujih ljudeh, brez toplega domačega ognjišča, čeprav še ni dopolnil niti enega samega desetletja.

Tudi vojna mu ni prizanesla. Bil je aktiven borec NOB od leta 1943. A ker je pohorskega rodu, je še vedno, kljub tem tegobam in 59. letom, zelo živahen in aktiven.

Ob zaključku tvojega vestnega — plodnega dela, se ti najlepše zahvaljujemo za tvoj doprinos naši lesni industriji, da bi še dolgo, dolgo let užival zdrav in zadovoljen zasluženi pokoj.

Tvoji sodelavci
TOZD žage Otiški vrh

Umetnost in narod

... Gledališka umetnost ima možnost, da bi bila morda bolj kakor druge zvrsti umetnosti neposredno vključena v družbeno sredino iz katere je izšla in v kateri deluje, za vsakdanje ljudske in družbenopolitične potrebe in za utrjevanje družbene zavesti o sami sebi. Zaradi tega je vloga gledališča izrednega pomena, ne samo za formiranje umetniške in na sploh kulturne javnosti, temveč ima pomen tudi za nadaljni razvoj družbe kot kulturne skupnosti.

Od samega začetka je naše moderno gledališče prispevalo nemajhen delež k prebujanju in formiranju narodne zavesti. Gledališče se je na svoj način z vsemi umetniškimi sredstvi ustvarjanja vključilo v široko in učinkovito borbo kot najprogresivnejši del družbe za narodno neodvisnost in svobodo, za neoviran kulturni razvoj, za uresničevanje zgodovinskih pravic narodov, kakor tudi za samostojno in svobodno življenje. V naši narodnoosvobodilni borbi in revoluciji je bilo gledališče močan element kulturnega osveščanja borcev na bojišču in v zaledju ter zelo pomemben posrednik revolucionarne mobilizacije z

razvijanjem narodne zavesti širokih množic, v prvi vrsti delavske in kmečke mladine.

V socialistični samoupravni družbi s humanističnimi temelji kakršne izgrajujemo, je vloga gledališča še posebnega pomena. Gledališče mora biti resnični zagovornik progresivne družbene zavesti in humanističnega odnosa napram človeku — delavcu s stalno konstruktivno kritiko tistega, kar zavira naš razvoj. To pa bo lahko storilo samo takrat, če bo ostalo kot pravo ogledalo vsega, kar se v naši družbi dogaja in če bo z nepretrganimi vezmi ostalo povezano s samoupravljanjem in z združenim

delom kot z njegovim sestavnim delom.

Gledališče je vedno bilo, in to mora tudi ostati, plemenit in ustvarjalni posrednik med umetnostjo in narodom, med narodom in umetnostjo. V tem pogledu so naša gledališča, Sterijino pozorje in druge gledališke ustanove ter manifestacije odigrale zelo vidno vlogo. Toda pred njimi se bodo iz dneva v dan pojavljale nove in odgovornejše naloge zlasti zaradi tega, ker se predvideva vse hitrejši razvoj naše kulture in naše družbe nasploh ... (Iz poslanice sodelujočim na 22. jugoslovanskih gledaliških igrah v Novem Sadu, 1977.)

UMETNIK KOT DEL NAŠEGA DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA

... V časopisu bi bilo potrebno veliko več objavljati o naši književnosti, ker tudi književniki ustvarjajo javno mnenje in lahko še kako vplivajo na razpoloženje ljudi. Oni lahko, prav tako, čeprav se ne odtujijo narodni kulturi in njenim pridobitvam iz preteklosti, v svojem delu upoštevajo specifičnost sedanjega časa v okviru jugoslovanske skupnosti. Preteklost je preteklost. Takrat je bila stvarnost,

ki jo je bilo potrebno v pravem pomenu besede negovati, seveda pa ne v takšno naravnost, da bi lahko rekli: »Mi smo bili boljši od vas,« ali podobno. O pozitivnih pridobitvah preteklosti se lahko piše, ampak sedanje obdobje mora dobiti vse večji in splošnejši jugoslovanski značaj, pri čemer se ne smejo zapostavljati specifične značilnosti razvoja, saj ima vsaka republika nekaj svojega. Seveda pa bi ne bilo

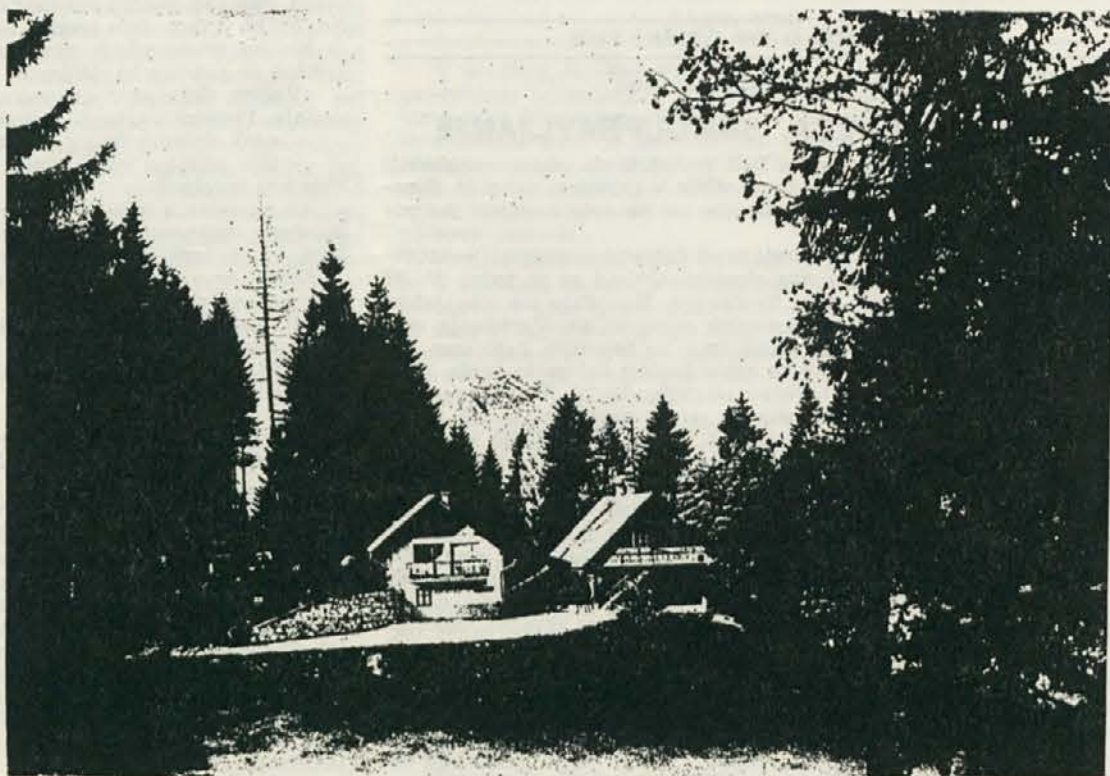

Foto: A. Klemenšek

dobro ustvarjati nekakšne posebne miselnosti in temu podobno ...

... Nasploh vzeto, naša umetnost mora biti povezana z našim življenjem; umetnik pa, kot del našega družbenega življenja, naj bo brez kakršnihkoli pretenzij nosilec naših kulturnih tedenc, osvobojen

negativnih značilnosti preteklosti. Umetnik lahko najde pri nas izjemno dosti motivov za svoje delo ...

(Iz intervjuja »Politiki«, maja 1957)

(Literatura: Kulturni život št. 4, 1977)

Prevedel: Niko R. Kolar)

PRISPEVEK LJUBITELJA DROBNIH ŽIVALI

Pismo siničke:

LJUDJE – ZIMA PRIHAJA POMAGAJTE NAM

Letni čas nam je zimo poslal, zimo, ki bo marsikatero izmed nas uničila s snegom, mrazom in lakoto. Narava je pozimi za nas ptice zelo skopa s hrano.

Mnogi med vami ste že opazili, da se je naše število precej skrčilo. To je posledica množičnega škropljenja poljskih rastlin. V nas je, da ne moremo pustiti pri miru mrčesa, da bi vam uničeval tisto, kar s svojim trdim delom pridelate. Z našimi kljunčki polovimo in pohrustamo mnogo škodljivcev. Le-tega je zmeraj več. Slišale pa smo, da ste sami ugotovili, da je škropljenje s kemikalijami škodljivo tudi za vas.

Dobro se zavedamo, da je med vami mnogo takih, ki nam žele pomagati in nas ohraniti, ker vedo, da našega petja ne more nadomestiti nobena moderna glasba.

Marsikatera izmed nas prileti pozimi na kakšno okno. In če ima gospodar hiše slučajno kanarčka, se sprašujemo: »Ali je mogoče, da gre nekaterim izmed nas tako dobro?« Dobro namreč vidimo, da so kanarčki obilno založeni s hrano in da so na toplem.

Saj si ne želim, da bi bila sama v kletki. Če bi me zaprli, vam verjetno ne bi mogla peti tako, kakor znam. Res, da ne znam peti tako kot kanarček, pa vendar, ali je kanarček sa-

Hrane ne potrebujeva, zato pa jo žive vrstnice

mo zaradi svojega lepega petja toliko več vreden?

Prosim te, gospodar, ki se pri tebi oglašam, napiši in povej drugim ljudem, da naj jim pomagajo, povej jim kakšno hrano imamo najraje in kakšne naj bodo krmilnice.

Začniva pri krmilnicah. Krmilnica naj bo postavljena na takšnem mestu, kjer nas naši štirinožni sovražniki, pravite jim mačke, ne bodo mogle loviti in moriti. Drog za krmilnico, najboljši je železni, naj bo vsaj 2 m od zemlje. Lepo je,

Čiv, čiv? Kako le, ko sva iz lesa

če ima krmilnica streho, da se hrana v njej ne zmoči in spremeni v led. Pri hrani nismo izbirčne — le solena in začinjena ne sme biti. Zadovoljne smo, če nam nasujete v krmilnico proso, koruzni zdrob, koprpljo ali pa specialitete, kot so sončnice, bučna semena, lušeni orehi ali pa pečeni kostanji. Nekateri nam pripravijo ptičjo potico iz nesolenega loja, prosa, koruznega zdroba in ajdove kaše.

Tisti pa, ki nas imajo posebej radi in ki redijo prašiče, se spomnijo na nas tudi ob ko-

linah in nam pripravijo mast, ki se nahaja med trebuhom in črevami.

Tvoja sinička

Če želimo našim drobnim prijateljicam resnično pomagati, jim moramo pravočasno postaviti krmilnice in redno nositi hrano. S tem bomo našim malim solistom, ki nam pomladi tako prijetno prepevajo, pomagali preživeti zimo. Kako prijetno se počutimo v gozdu spomladi, ko poslušamo koncert, za katerega nam ni bilo treba kupiti vstopnic.

Anton Viltušnik

PREJELI SMO

Predstavljamo vam:

SLOVENSKA IZDAJA KOMUNISTA, KI IZHAJA V 80.000 IZVODIH IN NJEGOVA ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

Glasilo Zveze komunistov Slovenije in Zveze komunistov Jugoslavije prinaša v vsaki številki sestavke o najbolj aktualnih problemih razvoja in aktivnosti naše samoupravne družbe in njenih subjektivnih sil ter o aktualnih mednarodnih dogajanjih in gibanjih tako v posameznih delih sveta, kakor tudi v mednarodnem delavskem gibanju. V njem so nadalje sestavki iz vseh krajev Slovenije in Jugoslavije. Časnik piše tudi o aktualnih teoretičnih problemih, posebno v teoretični prilogi, ki jo pripravlja Marksistični center pri CK ZKS.

Kakor je znano sproži časnik vsako leto akcijo, imenovano »Teden Komunist«. Doslej je uspešno organiziral dva, prav sedaj pa se je začel tretji »Teden Komunist«, namenjen »človeku, znanju in produktivnosti« ter »družbi in knjigi«. V okviru letošnjega tedna Komunist se bo s številnimi akcijami vključila tudi slovenska izdaja. Tako pripravlja razne simpozije, okrogle mize, tribune, timske pannelne razprave, pogovore o raznih temah iz našega socialističnega razvoja ter še o drugih področjih našega življenja in dela.

V časniku sodeluje trenutno nad 250 dopisnikov iz vse Slovenije, s časnikom in založbo pa je povezanih nad 2000 poverjenikov Komunist v osnovnih organizacijah ZK.

Založba Komunist je izdala doslej naslednje knjige, ki bodo prišle prav vsakemu našemu delovnemu človeku in občanu, posebno pa tistim, ki so aktivni in odgovorni za sedanj in prihodnji družbeni razvoj. To so naslednje knjige:

(Nadaljevanje na 10. strani)

OK RADLJE

OBISK DELEGACIJE IZ MEHIKE

V soboto, dne 10. decembra je obiskala obrat za kooperacijo Radlje 8-članska vladna delegacija republike Mehike. Vladno delegacijo je vodil pomočnik ministra za kmetijstvo in gozdarstvo te prijateljske neuvrščene države.

Na obratu v Radljah so se seznanili z ureditvenim načrtom te gozdno-gospodarske enote. Obiskali so gozdnega posestnika Rudolfa Sgerma v Orlici, si ogledali njegove gozdove ter spoznali način, kako gospodariti s gozdovi. Svoj obisk v Radljah so izkoristili še za ogled kmetije Franca Kanopa, po domače Čauka s Planine na Pohorju, ki se je preusmerila v kmečki turizem.

Gostje iz Mehike so bili presenečeni nad načinom, s katerim naši gozdarji ohranjajo gozdove, saj se jim je naš način gošpodarjenja z gozdovi zdel popolnoma nov. V razgovoru so povedali, da so v Mehiki glede gošpodarjenja z gozdovi precej za nami.

Anton Vodušek

	din
1. Zgodovina revolucije XX. stoletja — II., III., IV. knjiga	125
2. O minulem delu	8
3. Minulo delo	10
4. Pomen ustavnih pravic iz minulega dela in doh. odnosi	20
5. Prešernova zdravljica	35
6. VII. kongres ZKS	150
7. Po meri našega človeka	65
8. Kako vzgajati za socializem kljub idej. razlikam	30
9. Statut ZKJ in ZKS	5
10. Program ZKJ	25
11. Spomeniki revolucije in NOB — I. knjižica	6
12. Kultura in SLO	90
13. Enotni trg	25
14. Zasedanje ustavodajne skupščine	500
15. Tito pred nalogami zgodovine	100
16. Idejnopolitične osnove novega sistema planiranja	7
17. V areni življenja	200
18. Dialektika	130
19. Kumrove Trebče	25
20. Na poti od vizije do stvarnosti	45
21. Vprašanja obrambe in varnosti neuvrščenih držav	15
22. Marksizem in vojaštvo	35
23. ZKJ in socialistično samoupravljanje	140
24. Misel in akcija ZK	130
25. Idejno delo in politična praksa	50
26. ZBIRKA TEMELJI MARKSIZMA (8 knjig)	289
I. Komunistični manifest	24
IV. Osemnajsti Brumaire	10
VI. Mezda, cena in profit	15
VII. Socializem in osvoboditev žensk	55
VIII. Marksist. poj. polit. partije delavskega razreda	50
IX. Kritika gothskega in erfurtskega programa	30
X. Izkušnje in nauki pariške komune	45
XII. Nova ekonomska politika	60

	din
27. III. zasedanje AVNOJ	200
28. Velikani kapitala	50
29. Delavci in kultura	20
30. Smeri razvoja političnega sistema soc. samoupravljanja	17
31. Dokumenti o kulturi	15
32. Konf. komunist. in delavskih partij Evrope	50
33. Sodobni svet in mi	180
34. Moralnopolitična in druga vpraš. kadr. politike v vis. šol.	18
35. Značke posamezne (Človek, delo, kultura)	10
36. Značke kompleti (Človek, delo, kultura)	50
37. Spričevala	2
38. Colombo	50
39. Vloga in delo komunistov v krajevni skupnosti	35
40. Temelji delegatskega sistema	35
41. Uresničevanje ustavne zasnove združenega dela	200
42. Razglednice ob 40-letnici KPS	2

Letos bo založba Komunist sestavila tak program za naslednje leto, v katerem bodo imela glavno mesto Titova zbrana dela. Na to akcijo založbe Komunist ne smemo pozabiti.

Te dni so direktor naše delovne organizacije in direktorji TOZD, kakor tudi predsedniki sindikalnih in mladinskih organizacij dobili pismo glavnega in odgovornega urednika slovenske izdaje Komunistične, ki se nanaša na razširjanje časnika med delovne ljudi in občane. Pomagajmo jim, da bo ta akcija uspešna.

Prav tako smo pooblašteni, da tudi naše glasilo vključimo v to akcijo kakor tudi v vse druge akcije glasila ZKS in ZKJ. Zato pozivamo naše delovne ljudi, da izpolnijo priložene naročilnice in jih pošljejo našemu uredništvu.

Cena tednika Komunist je trenutno 2 dinarja za izvod ali 100 dinarjev na leto. Od 1. januarja 1978 bo časnik po sklepu vseh izdajateljskih svetov vseh izdaj Komunist veljal 3 dinarje za izvod oziroma 150 dinarjev na leto.

Naročnike časnika ter knjig in brošur, ki bodo izpolnili spodnje naročilnice, čaka presenečenje, ki ga pripravljati uredništvo Komunističnega in njegova založba. Pohitite.

Naročilnica za slovensko izdajo Komunistične

Nepreklicno se naročam na slovensko izdajo Komunistične, ki mi
ga z dnem .....
začnete pošiljati na naslov: .....

Račun bom poravnal v enem ali dveh delih (neustrezno prečrtaj):
 V _____, dne _____
 Lastnoročni podpis: _____

Naročilnica za knjige in brošure Komunistov

Naročam naslednje knjige in brošure, ki so izšle pri založbi K
omunist, in sicer:

Knjige (brošure) pošljite na naslov:

Račun bo poravnan v enem ali dveh delih (neustrezno prečrtaj).
V _____, dne _____
Lastnoročni podpis:

Linorez: Marko Verčnik, OŠ, Slov. Gradec

REZULTATI ŽREBANJA REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Do roka, to je do 13. 12. 1977, je prišlo na uredništvo glasila 21 rešitev. Pri žrebanju, ki ga je opravila tričlanska komisija OO ZSS na obratu za kooperacijo Ravne na Koroškem, se je sreča, med petnajstimi, ki so poslali pravilno rešitev, nasmešnila sledečim bralcem:

— 1. nagrado — 100,00 din

prejme VIDA SREČKO, OK
Radlje
— 2. nagrado — 80,00 din
prejme DANICA MERC, TP
Pameče
— 3. nagrado — 50,00 din
prejme SILVA JUNGER, OK
Ravne
Izrebrancem čestitamo. Na-
grado bodo prejeli po pošti.
Uredništvo

Kmetje temeljne organizacije za gozdarstvo Ravne so si med lanskim poletjem ogledali Makedonijo po dolgem in počez. Kamera jih je ujela med ogledom antičnega mesta Stobi.

Foto: A. Šertel

PAVLA VODIŠEK — vdova KOLMAN

11. novembra 1977 je ugasilo življenje naše dolgoletne sodelavke na taksaciji, se-laj upokojenki Pavli Vodišek. Vest o njeni smrti nam je poslal njen sedanji mož Alojz Vodišek iz Palenberga v Nemčiji, s katerim je bila poročena zadnja štiri leta. Tam se je želela zadržati do naslednje pomladi, na kar se je nameravala vrniti v Slovenj Gradec. To njeno željo ji je prekinila smrt. Kljub njeni težki bolezni ni nikoli izgubila poguma — živeti!

Tvoji bivši sodelavci se ti Pavla iskreno zahvaljujemo za svo tvoje vestno delo pri nas!

ZAHVALA

Dne 10. 12. 1977 smo spremljali in položili k zadnjemu počitku Rihlarjevega očeta iz Sp. Razborja — Velunje.

Rad bi se zahvalil vsem sorodnikom, sosedom, ki so pomagali pri pogrebu, prav tako pa tudi drugim Razborčanom, ki so se pogreba udeležili in pri odprtem grobu pokazali priateljstvo do pokojnika.

Rad bi se zahvalil tudi socialistični zvezi in krajevni organizaciji ZZB NOV za podarjeni venec.

Slavko Florin

GLAS MLADIH

KS OO ZSMS LESNE

IZPIT IZ HUMANOSTI

Mladi LESNE organizirali krvodajalsko akcijo — svojo kri darovali 52 darovalcev.

V svojem delovnem programu so si mladi LESNE zapisali, da bodo vsako leto organizirali krvodajalsko akcijo. Da so mislili resno, nam pove podatek, da so v treh letih, od- kar so ustanovili koordinacijski svet, lani izvedli že drugo krvodajalsko akcijo.

Bila je prva delovna sobota, 3. 12. 1977, ko so se zjutraj pričeli pred transfuzijsko postajo bolnišnice zbirati mladi, pa tudi starejši delavci LESNE. Dvainpetdeset se jih je zbralo — med njimi pravi veterani v krvodajalstvu, kot na primer Jože Perše iz TP Pameče, ki je hotel že 38. darovati kri, pa so

ga morali zavrnuti, ker še ni minilo tri mesece od- kar je zadnjič daroval kri, ali tov. Marija Japelj iz delovne skupnosti skupnih služb, ki je darovala kri 36. Med darovalci pa so bili tudi taki, ki so prvič zbrali pogum in darovali svojo kri.

Zapisati moramo, da se tako bolnišnica kakor tudi koordinacijski svet ZSMS LESNE zaveda pomembnosti teh akcij. Zato so mladi ob sodelovanju delavcev TOZD Gradnje in turistična dejavnost pripravili za naše veterane med krvodajalci trodnevno brezplačno bivanje na Kopah. Le to sta si s svojo humanostjo prislužila Jože Perše iz TP Pameč in Marija Japelj iz delovne skupnosti skupnih služb.

Urednik

TRAJNO SODELOVANJE

Dogovori in sklepi so tudi uradno potrjeni. Mladi iz LESNE in mladi iz karavla dravogradske garnizije so izpolnili svoji obljubi.

Na sprejemu ob praznovanju dneva JNA v dravogradske garniziji so mladinci na svečan način, pred zbranimi vojaki, mladino šol, predstavniki družbeno-političnih organizacij regije in predstavniki delovnih organizacij, podpisali listino o

trojnem sodelovanju. Podpisali so listino, ki jih zavezuje, da bodo sodelovali in ob sodelovanju razvijali in krepili bratstvo in enotnost med narodi in narodnostmi, jačali obrambno sposobnost naši družbi ter branili vse pridobitve revolucije — narodnoosvobodilne vojne in povojnega razvoja samoupravnega socialističnega sistema.

Urednik

Foto: m S

USTANOVljena ŠAHOVSKA SEKCIJA LESNE

Pri LESNI smo v decembru 1977 ustanovili šahovsko sekcijo. Ze dolgo smo čutili potrebo po večjem sodelovanju med šahisti LESNE, saj jih na naših medobratnih igrah nastopa vsako leto preko 80. Na ustanovnem občnem zboru smo se domenili, da se bo naša sekcija imenovala Šahovska sekcija LESNE TOZD NOVA OPREMA. Organizirana pa bo pri osnovni organizaciji sindikata TOZD Nova oprema, ker bo ta sindikat zanj opravljal tudi blagajniške posle. In nadzor nad delovanjem šahovske sekcije. Šahisti se bomo sestajali v stavbi skupnosti skupnih služb, v stari ekonomski šoli, za kar nam je delavski svet delovne skupnosti skupnih služb že dal dovoljenje.

Na občnem zboru smo sprejeli obširni delovni program in predvideli stroške v letu 1978, ki bodo potrebna za uspešno delovanje sekcije. Za predsednika smo izvolili Bernarda Rutnika iz Nove opreme, za tehničnega referenta pa Jurija Sumečnika iz delovne skupno-

sti skupnih služb, na katerega se naj obračajo šahisti po potrebne informacije o delovanju šahovske sekcije. Tajnica je Nada Pogorelnik (DSSS), gospodar je Marko Mauc, za obveščanje pa bo skrbel Ludvik Kotnik.

Po občnem zboru smo odigrali hitropotezni turnir. Med osemnajstimi šahisti je zmagal inž. Rudi Mori iz tovarne ivernih plošč pred Maksom Nabernikom iz TOZD Gradnje in turizem. Ludvikom Kotnikom iz OK Ravne. Jure Sumečnik je bil peti, Bernard Rutnik pa šesti. Dan po ustanovitvi šahovske sekcije smo se pomerili s šahisti Tovarne meril. Nastopili smo brez najboljšega šahista Morija in tesno izgubili s 17:15.

S tem smo dali šahisti vzgled drugim športnikom pri LESNI, da si tudi oni ustanovijo svoje sekcije: odbojkarji bi se lahko združili pod pokroviteljstvom TIP Otiški vrh, smučarji pri Gozdarstvu Črna itd. Morda bi kazalo razmisliti o ustanovitvi športnega društva LESNA.

k. l.

TRAJNO SODELOVANJE S PRIPADNIKI JNA

V petek, 8. 12. 1977, so se v jedilnici TOZD TIP Otiški vrh zbrali predsedniki osnovnih organizacij ZSMS TOZD LESNE, predsedniki osnovnih organizacij ZSMS posameznih karavil dravograjske garnizije na sestanku, na katerem so se dogovorili o trajnem sodelovanju med mladimi LESNE in pripadniki JNA. Sestanka so se udeležili tudi mentor mladih v LESNI Jože Pučko, komandant dravograjske garnizije, kapetan Mile Vuksanovič, sekretar sveta ZKS LESNE Ivan Ogriz in sekretar ZKS garnizije Dapčević.

Oboji, tako mladi LESNE kakor mladi pripadniki oboroženih sil, so izrazili potrebo po trajnem skupnem sodelovanju, s ciljem medsebojnega spoznavanja dela tako enakih kot drugih, zaradi razvijanja in krepitve bratstva in enakopravnosti med narodi in s ciljem pripravljanja na odpor in obrambo naše domovine in pridobitev socialistične revolucije. Oboji so povdarjali, da sodelo-

vanje ne sme temeljiti zgolj na športnem področju. Nanizali so vrsto možnosti in oblik sodelovanja: medsebojni obiski, skupni pohodi s ciljem negovanja tradicij NOB, do skupnega sodelovanja na različnih delovnih akcijah, izobraževanje, kulturno sodelovanje itd.

Sklenili so, da naj posamezne osnovne organizacije TOZD LESNE in karavil same poiščejo oblike in možnosti trajnega sodelovanja na principu teritorialnosti. Mladi v JNA so tudi obljubili, da se bodo predstavljali v našem glasilu.

Imenovali so komisijo, ki bo pripravila predlog programa sodelovanja. Sestavljajo jo člani osnovnih organizacij LESNE in garnizije Bukovje. Ob praznovanju dneva JNA 22. 12. 1977, so svečano podpisali tudi listino, ki oboje zavezuje, da morajo krepiti sodelovanje.

Urednik

Oguljeno lubje, škoda po mufljenih — Foto: V. Vrhnik

ZA (NE) RESNE LJUDI

Krst

H krstu prinesejo dvojčke. Oče reče župniku: »Tegale pa pošeno in dobro krstite, ker bo postal gospodar naše hiše. Tega, drugega, pa lahko malo manj, ker bo samo krave pasel.«

***

Zamudil je

Zakaj si prišel prepozno na delo?

Sanjalo se mi je, da sem direktor, pa sem si rekel: »Direktor tako lahko zamudi.«

***

Praznina

»To vino mi je stopilo v glavo.«

»Šlo je pač tja, kjer je praznina.«

***

Razumel je ...

»Mož in žena kujeta srečo.«

»Aha! Zdaj šele razumem, zakaj pri sosedovih vsak dan razbijajo.«

Marija Golob

Zimska idila

Glasilo »VIHARNIK« izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, n. sol. o. Ureja uredniški odbor: Ludvik Kotnik, Ivan Dretnik-Ajnžnik, Jože Stres, Jože Gosak, Rok Funtek, Andrej Sertel, Jurij Sumečnik. Odgovorni

urednik Mitja Schöndorfer, predsednik uredniškega odbora: Andrej Sertel. Tehnični urednik: Bruno Znidaršič. Naklada: 4600 izvodov. Kliseji in tisk: ČGP Mariborski tisk, TOZD Tiskarna, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1978.